

Deník expedice UKEA

(United Kingdom Expedition of Aldebaran)

Radek Beňo

Foto: Radek Beňo, Lukáš Karas, Vladimír Přibyl

Jak to všechno začalo...

Už v říjnu roku 2013 začal Petr špekulovat, kam napřesrok šlápne noha člena aldebaraní expedice a do hledáčku se mu dostala Ukrajina. Jelikož nás však na tomto, teď již válečném poli, předběhli ruští vojáci, musel být cíl expedice změněn. Proto již koncem listopadu 2013 ve svém dekretu „Mým xxxdům“ oznamuje Petr Veliký příští cíl expedice – Velká Británie.

Kompletní text deníku a připojenou galerii, o které se v textu zmiňuji, lze najít na stránkách <http://sheldon.sh.cvut.cz/uk/>. Další materiály lze také najít na stránkách sdružení [Aldebaran](#) v příslušné sekci.

Copyright: Ing. Radek Beňo, 2014, 1. vydání.

Žádná část této publikace nesmí být publikována a šířena žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného svolení autora. Jinak ti smrade upadne ruka u samé prdele.

Kontakt: radekbeno@gmail.com

Britský check-list

Úplně na začátku všeho jsem si sepsal tzv. britský check-list. Jedná se o seznam všeho, co bych chtěl v Británii zkusit. Uvidíme, jestli se mi podaří jednotlivé položky splnit :)

- ~~Ochutnat whiskey v anglické hospodě~~
- ~~Foto s bobíkem (splněno s příslušníkem britské armády)~~
- ~~Cesta černým anglickým taxíkem~~
- ~~Zavolat domů z britské telefonní budky~~
- ~~Fish and Chips~~
- ~~?~~

Have a fun!

Členové expedice... ... a jejich funkční zařazení

Petr - Generalissimus expedičnej

Ivánek - Zástupce vůdce, uměl-ec

Jiříček - Ministr bez portfeje

Maruška - Spíkr expert

Jarda - Specialista na pozdní příchody

Fafla - Politický atašé

Pašík - Expediční pohodář

Kuba - Kulturní referent

Michal - Whiskey guru

Petr - Panoramatik ~ panoptik

Luky - Vrchní fotograf

Martina - Senior svačina specialist

Radek - Sherlock Holmes

Vláďa - Geocaching master

Lucka - Příruční knihovna expedice

Tomáš - Cat behavior consultant

Plán cesty

1. **Jodrell Bank:** Lovellův radioteleskop o průměru 76 metrů, jižně od Manchesteru.
2. **York:** Metropole tradičního hrabství Yorkshire, při soutoku řek Ouse a Foss. 140 000 obyvatel historické zahrady, observatoř.
3. **Národní park North Yorkshire & Clevelande Heritage Coast** s divokým pobřežím.
4. **Kielder Forest:** Součást národního parku Northumberland National Park, prales, observatoř Kielder, Bludiště u vchodu do parku. [Eskdalemuir Magnetic Observatory](#).
5. **Edinburgh:** Prý krásné město, v okolí [muzeum letectví](#), (Concorde), [armádní bunkr](#), [Královská observatoř](#).
6. **Falkirk Wheel:** světový unikát, výtah v podobě otáčejícího se kola, který vyzdvihne celou loď a pošle ji kanálem dál. [Tohle vidět musíme](#).
7. **Glasgow:** skotské město, památky, knajpy a tak. Také [Science Centre](#).

Celou dobu budeme řídit více než tisíc mil vlevo. Koho by zajímaly rozdíly v pravidlech silničního provozu, může se podívat [SEM](#).

United in Manchester

Sraz 14:20 na letišti Vaška Havlového zvládnul každý, až na Jardu Trnku, který se už v tento moment expedice začal specializovat na pozdní příchody. V 15:00 s jazykem na zemi dotáhnul i on své zavazadlo a úspěšně se odbavil. Kolem čtvrté hodiny se nalodujeme do našeho plavidla značky Airbus. S Vládou a Faflou jsme vyfásli místa úplně vzadu, což Lukáš komentoval slovy „že vzadu je to stejně nejlepší, jelikož se dá odsud krásně vidět vlnění trupu letadla při turbulenci.“ Jeho slova mě uklidnila natolik, že už jsem se radši na nic neptal. V 17:35 místního času dolétáme po pohodovém letu do Manchesteru a po běžné letištní proceduře (pasová kontrola, hra „vyber si svůj kufr“ a najdi cestu z letiště) sedáme do místního autobusu, který slibuje, že nás doveze do Rental Car Parku, kde bychom si měli vypůjčit auta zamluvená na dalších 10 dní. Po krásné okružní jízdě po Manchesterském letišti začínáme druhé kolečko autobusem, kdy nás řidič už konečně veze správným směrem.

S Petrem, Michalem a Jardou jdeme vyzvednout naše vozy a zařazujeme se do poměrně dlouhé fronty před námi. Po asi hodce čekání přichází konečně řada i na nás. Paní u přepážky se mě vyptávala na velmi zajímavé otázky a než jsem se konečně rozmluvil anglicky, držel jsem v ruce klíčky od našeho nového supersportu - Fiatu „Chinquecento“ 500L. Michal, který vyfásnul stejné přibližovadlo, to komentoval slovy „že je to ta nejlepší v taška, kterou mohl dostat.“ Posledně jmenovaný bohužel musel celý proces půjčování auta absolvovat dvakrát, jelikož se nechal stáhnout marketingovým ďáblem do hlubin nástrah na zákazníka a upsal se k nějakému nesmyslnému pojištění, za které bychom platili 16.6 liber denně. Petr nafasoval Hyundai i30 combi, Jarda dokonce českou škodovku značky Octavia. A tak jdeme přibližně v 19:30 zatím s úsměvem na tváři převzít auta na nedaleké parkoviště.

Tam začalo to, čeho jsem se obával už od chvíle, kdy mi bylo sděleno, že jsem se stal šťastným řidičem aldebaraní výpravy – uviděl jsem volant vpravo. Teda, napoprvé to spíše vypadalo tak, že jsem přišel k autu a leknul jsem se, protože v něm volant nebyl. Pak mi došlo, že jenom hledím na místo spolujezdce... Všechno je jinak! Volant vpravo, převodovka stejná, takže úplně jinak – jednička se řadí od sebe a nahoru... Další prvky a páčky už jsou v podstatě na správném místě. Až když jsem se několikrát ujistil, že to bude v pohodě, dal jsem si testovací kolečko po parkovišti. Rozjíždím se na zařazenou jedničku a chci přeřadit – pravá ruka automaticky šáhla někam, kde bylo teď maximálně ovládání oken... Tohle mi ještě nějakou chvíli potrvá. Vyjíždíme z parkoviště a já vím, že mě bude čekat křest ohněm – nejdříve dálnice z letiště a pak průjezd centrem Manchesteru ve večerní špičce. Hlavou se mi honí pouze jedna věta – „Jed' vlevo!“

Cestu popisovat nebudu, omezím se pouze na seznam přestupků, kterých jsem se dopustil (po večerním sezení s ostatními řidiči jsem však zjistil, že jsem na tom byl ještě poměrně dobře). Hned při opouštění letiště jsem patrně nedal přednost při vjezdu na kruhový objezd (který se samozřejmě točí po směru hodinových ručiček) nějaké paní, která mi to oplatila salvou ze svého klaksonu. Na světelné křižovatce v Manchesteru jsem odbočoval vpravo (což je vůbec to nejhorší, co se vám může v Anglii za volantem stát) a zapomněl jsem na přednost protijedoucím rovně, což ještě naštěstí hbitá brzda vyřešila. Pán sedící na místě spolujezdce auta doproti na mě pak ukazoval velmi zajímavé gesto – oba dva zdvižené palce – nevíte někdo, co to znamená? Jeho tvář mi zůstane v paměti ještě hodně dlouho.

Po téměř dvouhodinové krizi dojíždím úplně psychicky na dně k hotelu – ještě, že Vláďa dobře naviguje. Ubytování vypadá poměrně dobře, Lucka pohotově vybírá epický pokoj ve sklepě, navíc s číslem 13. Po rychlém naházení kufrů na ubikaci následuje u kapitána první válečná porada. Zítra nás čeká obří radiotele-skop Jodrell Bank a asi nejdelší přejezd expedice do Yorku.

Po doubytování se expedice láme – já a Vláďa jdeme zajistit alespoň malý příděl potravin do nedalekého mekáče (jelikož jsem zjistil, že ty dvě tatranky mi na dalších 24 hodin asi nevystačí) a zbytek expedice hledá nejbližší hospodu. Že umím alespoň obstojně anglicky, jsem si myslel do doby, než na mě promluvila obsluha. Ta slečna u pokladny na mě vychrlila neuvěřitelnou změť zvuků (patrně goauldšti-na) a tak jsme se po dlouhém, vzájemném pohledu s Vláďou pouze dlouze rozesmáli. Plynule přecházíme na univerzální ruko-noho-hatmatilku a dáváme si dvě menu za nekřesťanské peníze.

V PUBu jsme se nakonec všichni sešli – místní Embussy Club tak poskytnul naší expedici krásné útočiště a já jsem si mohl hrdě odškrtnout první položku na svém britském seznamu – whiskey v britské hospodě. Sir Jameson mě docela spolehlivě přesvědčil, že si z dnešní jízdy nemám dělat vůbec nic, a ostatní řidiči zase o faktu, že jsem na tom nebyl zas tak nejhůř. Michal mi vysvětlil, jak se jezdí v Anglii na červenou a Jarda zase, jak se úspěšně projíždí zákaz vjezdu. Nálada stoupá neuvěřitelným způsobem a tak hned první večer zavíráme hospodu.

York folk

Budíček nás tahá z postelí a všichni snídají, co najdou. Já jsem úspěšně znovuobjevil cheesburger z McD a tak pouze postrádám obvyklé kafe. Na devátou přišli k autům všichni...kromě Jardy, který patrně ještě nezaznamenal změnu času a vyšel si do města na nákup. Ten přišel až o půl desáté a velmi se divil, co že se to vlastně děje. To už ale všichni ostatní, včetně mě, úspěšně zdolávali druhý den na anglických dálnicích. Musím říct, že po včerejším porodu se mi dnes řídilo překvapivě velmi dobře. Z tohoto pocitu mě „vysvobodila“ až křižovatka nedaleko našeho prvního cíle. Nejhorší věci jsou ty nejjednodušší – klasická hlavní cesta, z ní odbočka vpravo. Jenže si člověk musí dobře najet a pak si hlavně musí stále pamatovat, že jede VLEVO!

Těsně před desátou přijíždíme na dnešní první expozici – obří radioteleskop Jodrell Bank. Tento radioteleskop, postavený v padesátých letech, byl takřka u všeho velkého, co se v kosmonautice ve 20. století přihodilo – komunikoval se Sputnikem, když kroužil kolem Země, nebo například zprostředkoval komunikaci všech letů na Měsíc včetně slavného Apolla 11, atd. Dnes už se věnuje výhradně astronomickým účelům jako je například radarový průzkum sluneční soustavy apod. Teleskop má na výšku dobrých 90 metrů, průměr hlavní paraboly je 76 metrů.

Jelikož Petr s Jardou stále nikde, kocháme se pohledem na teleskop z místní kavárny, kde kafujeme, čajujeme, cheescakujeme, chatujeme... Po půl hodině doráží i Petr s Jadrou a po společné fotce pod křídly teleskopu začíná druhé kolo objednávek. Až jsme se všichni dostatečně poměli, vyráží někteří z nás na túru kolem teleskopu za úžasnou cenu 6.50. Naštěstí je cesta vroubená různými fyzikálními hračkami (viz foto) a tak blbneme

a blbneme. Po nafocení paraboly z všemožných poloh (velmi oblíbenou se stala např. fotka paraboly s krtincem nazvaná „Krtček a satelit“) sedláme auta a míříme na York. Tedy naše duo combi míří do Yorku – my si dáváme ještě dvě keše kolem satelitu.

Musím se pochválit, protože dneska mi řízení opravdu šlo. Nejdřív brázdíme s Michalem M60, pak i M62 a ještě další dálnice. Rychlostní limit 70 mil/hodinu je poměrně dostačující cestovní rychlost.

Do Yorku dojíždíme kolem páté, ubytováváme se v YHA (Youth Hostel Association) a po útoku na místní Spar a následné velké žranici míříme cestou kolem řeky na průzkum města. Míjíme skupinky studentů, kteří využili slunného dne na trénování skifu, pár loděk a lovíme kešky. Centrum Yorku je poměrně malé, ale zato pěkně výživné. Spousta hospod, krásná katedrála, obchod na každém kroku a ceny i na místní za hranicí reality. Lucka už ten den večer předznamenal průběh téměř celého příštího dne, když objevila několik knihkupectví... Dnes se koná v podstatě pouze průzkum města, jelikož zítra budeme v Yorku až do páté večerní. Je velmi zajímavé, že na sklonku dne se celá naše expedice sešla v jedné nádherné hospůdce s poetic-

kým názvem „Hole in the Wall“ (Díra ve zdi), která v dobách Shakespeara sloužila jako vězení. Na doporučení Michala testuju značku piva Guinness a i když jsem pivní analfabet, téměř abstinent a místo alkoholu беру do ruky raději knihu, musím říct, že to pivo je opravdu skvělé. Kolem deváté se v hospodě rozjíždí místní folklór v podobě kvízu, který je zde v Británii patrně velmi v oblibě. Jde o to, že každý účastník (nebo skupina) dostane náhodné hrací pole, ve kterém je 36 koleček s čísly a místem pro odpověď, které jsou uspořádány v poli 6x6. Výčepní se s mikrofonem v ruce vcukuletu promění v Quizmakera a postupně předčítá otázky a účastník vepisuje odpovědi do svých políček. Po celé sadě otázek se v náhodném pořadí čtou správné odpovědi a kdo první spojí správnými odpověďmi 6 polí v řadě (vodorovně, svisle nebo šejdrem), vyhrává galon piva (to je přibližně 19 pint ;). Z expedice se zapojily všechny 3 stoly, protože vidina výhry byla obrovská. I přes fakt, že nás Quizmaker ujišťoval, že se jedná o „general knowledge questions“ neboli otázky z všeobecného přehledu, tak se jednalo nejspíš o všeobecný přehled rodilého angličana s třemi doktoráty, zlatou olympijskou medailí a třemi ceny grammy. I přes tyto

velmi nerovné, ba přímo nekalé podmínky, náš stůl uhodnul krásných 13 odpovědí. Po dopití druhého Guinnessu se zvedáme a kolem vody velmi zvesela míříme na ubikaci. Témat k rozhovoru bylo spousta, vyberu jen některá – profesor hledající zoufale místo na záchod, Werichova noha hrající golf, trénink anglické famfrpálové reprezentace na místním hřišti, které bylo maskované jako ragbyové. S veselou náladou míříme do peřin.

New Old York

Po zkušenostech z expedice Aurora doslova zírám, jak pohodová rána zatím zažíváme. To dnešní nebylo výjimkou – krásné ráno, snídaně, čajíček, pohoda... V devět se loučíme s pokojem, cpeme bágly do aut a vyrážíme na detailní průzkum města York. To, co jsme včera prozkoumali povrchně je teď potřeba prozkoumat velmi detailně. Do jedné odpolední máme rozchod, pak se jde hromadně do Národního muzea železnice. S Luckou jsme se nechtěně ztratili hned v první zatáčce, kde bylo velmi neprozřetelně umístěno knihkupectví. Procházíme trh a nacházíme zlaté doly – stánky typu kniha za libru, dvě knihy za tři a podobně. Po další půlhodince se dostáváme do perly mezi klenoty – knihkupectví Waterstones. Lucka doslova taje a neřízeně běhá po celém krámu a cosi vykřikuje náhodně do vzduchu. Musím ale přiznat, že mít takové knihkupectví v Praze, tak si hledám další tři zaměstnání, abych to všechno zaplatil. Kolem jedenácté se srážíme s Petrem a Vládou, abychom se o kus dál opět rozlomili – Petr jde na kávičku a pak na internet do McD. Zbytek skupiny začíná túru za kočičkama, kterých je po Yorku rozmístěno více než dvacet – jsou to středověké sošky koček různě rozmístěných na fasádách domů a měly za úkol především odhánět krysy. Našli jsme jich pár, než jsem se od Vládi s Luckou oddělil a ponechal je svému osudu. Náhodně procházím město a kochám se jeho krásou, sedám do místních kavárniček na kafe a škrťám další bod ze svého britského seznamu – celkem za 2 libry se mi povedl uskutečnit poměrně kvalitní a dlouhý hovor domů z místní telefonní budky. Kolem poledne se téměř celá expedice sešla u McD, kde je jídlo téměř stejně drahé jako u nás. Od zbytku skupiny se dozvídám, že York poznal Čechy – vstupenka do katedrály stála 10 liber, ale jelikož se vstupenky kontrolovaly na jiném místě, než prodávaly, našich devět vynalézavých členů si

koupilo dohromady jen vstupenky tři. A přece se točí!

Odpolední muzeum mašinek byla jedna velká bomba a to nejenom díky volnému vstupu. Celkem 4 obrovské haly byly doslova napěchované vším možným, co jen souviselo se železnicí. Staré parní lokotky nablýskané k dokonalosti, bývalý železniční vagón královny Alžběty, Bradavický express, Stephensonova Raketa, první série Šinkansenu,... Technikové tekli... Krásný to závěr našeho putování po Yorku.

K Yorku, potažmo k hrabství Yorkshire, mám ještě jednu milou vzpomínku, o kterou je nutno se podělit – klip od dvou britských komiků „Hale and Pace“ – Yorkshire Airlines:

<https://www.youtube.com/watch?v=8eqOpUoonW4>

V pět opouštíme York a přejíždíme do asi 47 mil vzdáleného přístavního města Whitby. Cesta je nenáročná a řízení vlevo mě začíná nebezpečně bavit. Ve Whitby nás ovšem čeká jedno nemalé a velmi milé překvapení – budova YHA, kde dnes strávíme noc, je v areálu Whitby Abbey (opatství Whitby). Pokud vám již teď tento název něco říká, tak ANO, máte pravdu – právě zde, v klášteře svaté Hildegardy, který stojí asi 50 metrů od naší ubikace, se ubytoval Drákula, když přijel na návštěvu do Anglie. Hostelový pokoj je asi o dvě třídy jinde, než tomu bylo u stejné firmy včera – dneska žijeme v prostoru a luxusu.

Po ubytování se a obvyklých procedurách následuje noční průzkum města – dnešní cíl zní Fišinka! Whitby je totiž vyhlášeno v celé Anglii jako místo, kde mají nejlepší Fish&Chips. Útok expedice na místní fastfood tak připomínal stádo potkanů ženoucí se městem – nejdřív jsme vyslali „ochutnávače“, který zjistil, jak se co a hlavně za kolik kupuje a když to zabralo, vrhlo se zbylých 14 členů expedice do malého krcálku, aby

zmatenému prodavači řeklo „same like others“ a vnutilo mu svých 6,50 liber. Poté jsme se všichni přesunuli k pseudomolu za místního prodavače párků, abychom si v klidu vychutnali tuto nevšední lahůdku. No, lahůdku... Myslím, že na oleji, který použili na výrobu našich porcí, by všechny 4 vozy zvládly ujet kompletní trasu expedice. Mozek přesycený nasycenými mastnými kyselinami pak jednoznačně zavelel – pivo! Brouzdáme po molu, když naši expediční zaujalo místní kasino pro malé děti (šikovný způsob, jak pěstovat gemblení již od útlého věku). Inu, zdá se, že jediný způsob, jak se zbavit závislosti je nahradit ji jinou, daleko větší, a tak okupujeme hrací stroj, kde se hážou mince, které pak dole vytlačí další, které se velmi nebezpečně naklánějí a nutí k vhazování dalšího materiálu. Kachničku, která ležela na mincích, jsme sice nevyhráli, zato jsme se dokonale zbavili všech drobných. Druhá skupina zatím našla vhodné místo k trávení zbytku večera – pub s poetickým názvem – Star Inn. Guinness za 3 libry je o chlup lepší než včera (hlavně díky ceně) a debata se točí především kolem místních žen, které bohužel většinou zasahují svým tělem do několika časových pásem najednou. Ono ani jinde v Anglii to bohužel není nijak oslnivé. Cesta domů je po dvou kouscích opět veselá.

Sleeping with Dracula

Ranní vstávání se pomalu vrací do standardů aldebaraních expedicí – už zase nahmatávám hever, abych rozlepil oční víčka. Po minisnidání z vlastních zásob vyrážíme prozkoumat nedalekou zátoku Robina Hooda, která by měla být nejkrásnější z celého severovýchodního pobřeží. Počasí je typicky anglické (déšť zleva, vítr, pod mrakem, déšť zprava, ...), a tak si po příjezdu raději kupuji v místním mikro-marketu originální deštník značky Made in China. V tomto příjemném, ksicht bičujícím počasí, brouzdáme po pobřeží, sbíráme mrtvé mořské tvory a já si uvědomuji, že jsem vlastně letos poprvé u moře. No vida, dovolená u moře má vždycky své kouzlo. Největším zážitkem dopoledne se tak místo zátoky stává pod úroveň města svedený potok a jeho následný průzkum. Tunel velikosti asi 1.5 x 1.5 metru se postupně zužoval, zato měl ale spoustu odboček a dalších zajímavých míst – a my se kvůli času dostali asi pouze 100 metrů daleko. Aldebaran prostě musí vlézt do každé díry. Vůbec nechápu tu velkou červenou ceduli, která byla před ním a hlásala něco jako „v případě velkého stavu vody volejte okamžitě 999 – emergency call“.

Po příjezdu zpátky k opatství Whitby navštěvujeme zříceninu kláštera svaté Hildegardy a pak míříme na krátký dodatečný průzkum města. I když jsme byli roztroušeni, jakoby zázrakem jsme se zase všichni setkali na kopci s krásnou vyhlídkou na celý přístav, odkud navíc shlížel i Sir James Cook do kamene vytesán (s Vládou jsme se tam samozřejmě dostali čistě účelově).

Naše přibližovací se pak stalo průzkumným vozidlem, jelikož jsme parkovali v městě, kde to bylo povoleno pouze na hodinu, a proto vyjíždíme kolem půl druhé do asi 31 mil vzdáleného Middlesbrough, kde máme nakoupit jídlo a palivo na další dva dny expedice, ale hlavně vyzvednout Honzu Paška, posledního člena expedice. Cesta je pohodlná, počasí si na chvilku dává veget a my vlastně taky – další dva anglické zářezy na pažbě geocachera.

V Middlesbrough nacházíme Lidl, který byl po dalším průzkumu opravdu nejlevnější, a tak zde zbytek expedice doplňuje veškeré zásoby. Plechovka piva Guinness zde vyšla na krásnou libru, takže 4 plechy na osobu byla spíše povinnost, než jakýkoliv standard. I tak jsme asi způsobili nemalý rozruch, jelikož jeden z našich nákupních vozíků byl plný plechovek... Češi, no...taky národ, ne? Po živelném nákupu se expedice láme – Jarda jede vyzvednout Honzu a zbytek míří zajistit ubytování. Podjíždíme Newcastle a míříme na Hexham. Cestou občas v poli zahlédneme nějaké kusy zdi, ale zatím to nikomu nepřijde až tak divné. Teprve až se probudila Lucka, zjišťujeme, že je to slavný Hadrianův val. Zkoušíme se tedy podívat k nedaleké římské pevnosti Chesters, ale paní nám doslova zabouchne dveře před nosem se slovy, že už zavírá, a že jestli chceme ke zdi, tak za 11 mil máme možnost. Tsss, neví, že jsme Češi. Sedáme do aut a nejbližší křižovatku bereme vpravo – na poli totiž průzkumná jednotka objevila další kus této téměř nerozbitné stavby. Kus šutru potěšil, míříme dál.

V podvečer dojíždíme k místu našeho dalšího ubytování – chatička v národním parku Northumberland, pár mil od Bellinghamu. Zcela pro sebe tak máme na další dva dny tři ložnice, jednu obrovskou společenskou místnost s kuchyní a „chlastárnu“ s pohodlnými pohovkami, televizí a nádherným anglickým nábytkem. Tímto děkuji veřejně Petrovi Panchártkovi, který opravil moji redukci na britské zásuvky (které odešla pojistka) tím, že pojistku hbitě nahradil pružinkou z propisky – snad to přežije redukce, počítač, já i rozvody na ubikaci. Po společné večeři (špagety s čímkoliv) se tak všude rozlévá pokojná atmosféra, někteří dohánějí internetové manko, jiní zase doplňují látky zcela odlišné. Většina to ovšem kombinuje. Nákupem očekávaný příchod pařby se však pod tlakem vyčerpání nedostavil, společenství se tak nějak rozprchlo samo do svých postelí. A tak jediný já s Ivanem v pozdních večerních hodinách dopisujeme své deníčky... a už toho mám taky dost! :)

Lovely Northumberland

Krutosti ranního vstávání již začínají spadat do oblasti sadomasochismu. Mé tělo se brání všemi prostředky a tak si ze snídaně nepamatují téměř nic. Probudil jsem se až za volantem – dnes jedeme prozkoumat národní park Northumberland – nejsevernější park v Anglii, který je navíc podle Wikipedie nejméně obydleným a nejméně navštěvovaným národním parkem v Anglii. Prostě je moc daleko od Londýna. Navíc se v něm nachází vodní nádrž Kielder Water, největší vodní nádrž v severní

Evropě (vypadá to jako menší Lipno) a od roku 2014 se park stal oblastí temné oblohy, která se v evropském žebříčku zařadila na první místo. Příroda kolem je velmi půvabná, a jelikož nám přeje počasí, bude to dnes stát opravdu za to. První procházku začínáme kolem jezera a vede jak jinak než ke krásné kešce, která je bohužel už delší dobu mimo provoz. Neúspěch nevádí, místní okolí vyvažuje všechny nedostatky. Po návratu fotíme korunu hráze ze všech možných pozic a valíme do Kielder Village, jednoho z center národního parku.

Zde se expedice dělí na několik skupinek – my to bereme přes bludiště (keš) za druhou skupinou na zhruba 3,5 míle vzdálenou hvězdárnu. Bohužel jsme se cestou k bludišti ztratili (jak jinak s naší expedicí), a tak jsme prošli několik dětských hudebních atrakcí (např. obrovský xylofon, do kterého se mlátilo klackem), na kterých někteří členové expedice velmi nevybíravým způsobem ukazovali, jak se dělá U-MĚ-NÍ! Po neplánovaném prozkoumání další cesty, která nikam nevedla, nabíráme konečně správný směr a přicházíme k bludišti, které by se dalo nazývat bludištěm, pokud by nám byly zhruba čtyři roky. Zlatého bludišťáka jsme tak získali všichni za to, že jsme to vůbec našli. Nabíráme směr na hvězdárnu a zhruba v polovině cesty doháníme čaganama podpíraného Petra a jeho skupinu. Jako

první objekt průzkumu nacházíme Skyspace – zařízení které má být určeno k pozorování noční oblohy – taková rotunda s uříznutou střechou. Jde v podstatě o to, aby těm, co pozorují oblohu, nešly do očí zbytečné paprsky světla a měli tak ničím nerušený výhled. Tuto pozorovací stanici však musel stavět člověk, který ví o astrooptice asi tolik, co Zeman o nealkoholických nápojích. Klasická pozorovací stanice by měla mít výrazný poměr výška/poloměr a měla by být natřena na černo, aby co nejlépe absorbovala zbylé paprsky. Tahle byla malá a placatá, jak jinak než celá bílá. Aby bylo dovršeno dílo zkázy, do vstupní chodby byla umístěna svítidla, která svítla vzhůru. Cítil jsem se skoro jako doma. Nalezená keš v okolí objektu však alespoň mírně snížila jeho antidokonalost. Po několika dalších chvílích docházíme na blízkou hvězdárnu. Jelikož Petr odmítl zdvořilou nabídku hvězdárny rychlým stiskem klávesy delete (cena 15 liber na osobu za mrknutí do průměrného dalekohledu), byla to pouze zastávka na svačinku s krásným výhledem. Když jdeš nahoru, tak půjdeš dolů! Scházíme k jezeru a lovíme další kešku v okolí, která nás zavedla k obrovskému viaduktu, který až do roku 1969 sloužil místní železnici. Stále nechápu, proč někteří členové expedice stále nechápu, že ty kešky nejsou po okolí rozmístěné jen tak halabala. Pohledy z viaduktu na jezero byly téměř dechberoucí. Vracíme se k autu a po kafepauze vyjíždíme k dalším atrakcím národního parku. Příbalový leták slibuje všemožné a my jsme natěšení, jak pes na přehlídce koček.

Byl to jeden velký omyl. Ze všech čtyř dalších navštívených míst stálo za to maximálně jen to poslední – Stell, což byly z kamene vytesané pohovky i s šutrákovými polštářky. Většinou to vypadalo tak, že jsme někam přišli, tam byla cedule, že je tady něco úžasného, a tam byla například lavička v lese s výhledem na jezero nebo tři šutry v zemi, považované za vrchol anglického umění. Buď já, nebo Angličané prostě nemáme ten správný cit. Vrcholem všeho bylo úžasné místo Jetty, kde nás navedly nejméně tři cedule, a kde bylo úplné. Ale pořádné! Všechno mírně vylepšovali místní geokačeři, kteří zachraňovali čest Anglie tím, že každému místu věnovali kešku. Uťapaní a i přes všechny nešvary vposledních hodin spokojení, se vracíme na ubikaci. Večerní pohoda je plná pilných příprav na zítřejší pětihodinový pochod a následný přejezd do Edinburghu. Přece nebudeme nosit všechno to pivo zpátky do auta!

The Highlander

Ráno opět nevnímám, v paměti mi zbyly pouze mlhavé obrazy – dva chleby, tma a pytel plný plechovek. Balíme i to, co se nedá, a míříme do hlubin národního parku k další procházce. To jsme ještě nevěděli, že se nám cesta pořádně protáhne. Na jedné z křižovatek Petr jedoucí před námi zahne špatným směrem a na problém je zaděláno. Vláda celou dobu tvrdí, že jede špatně a na dalším zastavení to ke svému údivu zjišťuje i sám Petr. Cesta je uzavřena, jen zlověstná cedule Ministerstva obrany na nás nemile civí.

To ale není jediný problém, se kterým se potýkáme – Petr jede patrně na výpary. Zasedá krizový štáb a po krátké poradě je rozhodnuto, že pojedeme nejdříve k nejbližší benzince, kde dotankujeme. Další omyl je na světě – po příjezdu k benzince se na nás směje totálně vybrakované čerpací zařízení – benzinka by úspěšně sehrála ústřední roli ve filmu „Město duchů“. Jsme v pasti. Aby toho nebylo málo, zanedlouho přijíždí na Ghost-station i policejní auto. Po krátkém vzájemném vyzvídání se paní policistka dlouze zamýšlí a ve spolupráci se starším kolegou nám navrhnou ultimátní řešení. Jedťte ještě 20 mil do Jedburghu, tam je jistě benzinka. I v této již téměř vysídlené krajině jsme ale dostali své pověsti – mírumilovný střet s místní policií byl úspěšný! A tak míří naše tři auta (Jarda a jeho posádka se nám cestou sem někde ztratila) dalších dvacet mil úplně opačným směrem, aby se zase po načerpání vrátila téměř na začátek dnešní cesty. Z vlastní zkušenosti řidiče můžu říct, že mě vždycky nejvíc vystrašila dopravní značka „konec všech zákazů“, jelikož jsem si vůbec nebyl jistý tím, proč tam je. Po přejetí asi šesti takových, zařazuji jejich výskyt do národního folklóru a přestávám je vnímat.

Po vjezdu do národního parku pokračujeme ještě asi 15 mil po velmi úzké slepé cestě a potkáváme spousty zvířátek se sebevražednými sklony. Pod kola mi skáče opravdu téměř kde co – bažanti, veverky, myši a dokonce i ovce. Cestou mě taky jímá neblahý pocit, když na každé odbočce, která míří do parku, je právě ona cedule ministerstva obrany, u které je vyvěšená červená vlajka

- o tom nás už včera informoval Vláďa - pokud na okraji cesty visí červená vlajka, tak je vstup na území zakázán, protože zde probíhají vojenská cvičení, kde může člověk chytit kulku mezi oči a to by mohlo bolet. Po brodění se skrz ovce, které mají všude veget, dojíždíme s téměř dvouhodinovým zpožděním konečně na výchozí místo dnešního výletu. Tam potkáváme skupinku svačících vojáků a ptáme se na možný vstup na naši trasu. Místní seržant (nebo co to bylo) nám schválil vstup a my začínáme krásný dvanáctikilometrový okruh po krásách Anglie a Skotska. Po střetu s policií máme dnes dokonce i mírumilovný střet s místní armádou - když se daří, tak se daří!

Ech, vylezli jsme na první kopec a z dálky vidíme skupinku turistů doproti. Skvělé, nejsme ve vojenském prostoru sami. Bylo mi trochu divné, že mají tak velké batohy a pohybují se na turisty trochu rychleji, než bych čekal, ale zatím jsem to moc neřešil. Další pohled náš však vyděsil - a proč mají ti turisté kvěry a jsou oblečení úplně stejně? Musím říct, že britská armáda je slušně vychovaná, protože jakýkoliv voják, který kolem nás proběhl s plnou polní, útočnou puškou L85A2 a i

když z něho „lélo jako z vola“, tak slušně pozdravil. Že by jejich cvičení poblíž skotské hranice mělo něco společného s blížícím se referendem o oddělení Skotska od Velké Británie?

Po dobytí první kóty a s asi pěti kilometry v nohách, dáváme sváču u rozcestníku. Ihned jsem využil situace a přepadl jsem jednoho z vojáků, který se kochal krajinou u rozcestníku a požádal ho o foto. Byl překvapený, ale nebránil se :)

Lucka se dala do řeči s jedním domorodcem, který tady jezdí na výlety na kole a získala od něj spoustu zajímavých informací – tento park je nejenom národní park, ale taky největší armádní tréninkové centrum v celé Evropě. Vojáci tady opravdu řadí jako černá ruka, protože nedávno si jen tak z dlouhé chvíle postavili cvičnou afghánskou vesničku, aby ji mohli za pár chvil zcela vybombardovat. Největší zábavou je pak střelba do ovcí a jejich následné rožnění. Stává se docela běžně, že takhle odprásknou klidně i tři ovce za večer. Ale nebojte se děti, místním farmářům to nevadí. Za každou ovci dostanou od vojáků dobře zapláceno. Jo a až tady půjdeme příště, tak si máme vzít pasy! Skotská hranice je totiž v těsné blízkosti.

Jak sváča pokračuje, příběh i zbytek po zuby ozbrojené čety aby si kus od nás

na chvíli oddechl. Hoši (a jedna dívka) mají prostě Hard Day. Nejpravděpodobnější je tak teorie, že když vojáci doběhli na checkpoint, svačící seržant si řekl, že když to zvládne Aldebaran, tak jejich vojsko taky a poslal četku na ještě jedno kolečko. Po půlhodině zevlování zvedáme neochotně své zadky i my a vrháme se na další kus okruhu. Zde by bylo asi k ničemu popisovat krásy místního okolí, mrkněte ale do galerie, dechberoucích fotek je tam na rozdávání. K rázu krajiny lze dodat pouze dvě věci – je zajímavé, že i přes nízkou nadmořskou výšku (nejvyšší bod měl 664 m.n.m.) tady nejsou téměř žádné stromy. A kde se herdek všude berou ty ovce? Už se nedivím, že Shaun the Sheep byl natočen v Británii. Cestou z kopce míváme ryze imaginární vodopády, které jsme po včerejší zkušenosti překřtili na Jetty Waterfalls. U auta lovíme dnešní třetí keš, sedláme stroje, odháníme ovce

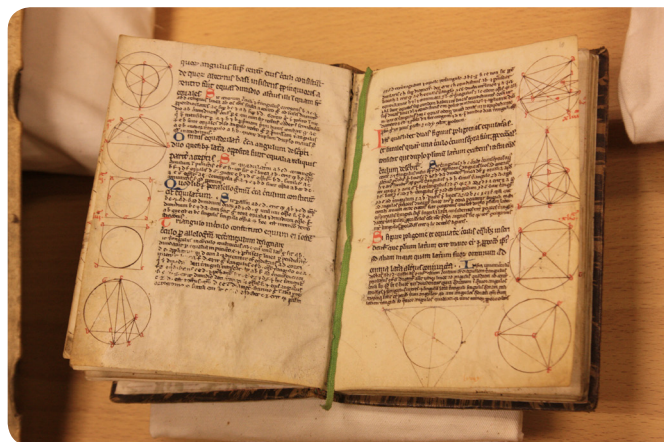
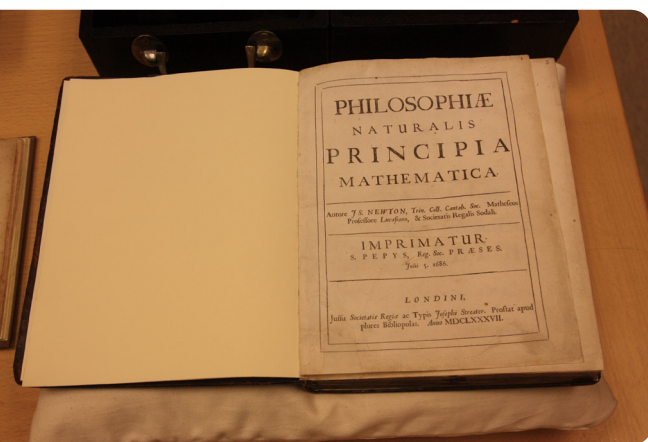
a nabíráme směr Edinburgh. Téměř sto mil dlouhý přejezd si naše auto krátí občasnými zastávkami se zcela konkrétním úmyslem – ta nejdelší a asi i nejlepší byla na anglicko-skotské hranici. Největší zážitek z dnešní jízdy mě osobně čekal asi 40 yardů před edinburghským hostelem. Pravděpodobně jsem přejel veverka – smrt nepotvrzena. Jen periferně jsem zahlédl něco malého, co vyskákalo na chodník, chvíli si to počkalo, až se úplně přiblížím a pak mi to skočilo pod kola – určitě byla psychicky narušená a měla sebevražedné sklony! Ozvala se jen dunivá rána a vyhasnul jeden oříšek. Po zaparkování jsem využil chvíli, kdy Petr vyřizoval ubytování, a šel jsem prozkoumat místo střetu. I když jsem kolem prošel vícekrát, veverka ani mastný flek jsem nikde nenašel. Ivan mě pak utěšoval, že se ještě probrala a odplazila se do veverčího špitálu, ale nálepky „vrah veverek“ se asi jen tak nezbavím.

Dnešní ubytování se dá kompletně vystihnout jedním slovem – zajímavé. Pokud chcete být excentričtí, přidejte ještě přídatné jméno velmi. Pokoje jakžtakž ujdou, pomínu-li manželské postele, ale jedna jediná kuchyňka pro celý hostel vypadá jako by v ní měli pátry zombíci. Říkat tomu bordel by bylo stejné jako nazývat Helenku národním dědictvím. Večeříme, kde se dá, a poté je vyhlášen volný program. Jelikož jsem totálně zničený, dopisuju pouze deník a mávám bandě, co šla na noční průzkum města. Zítra nás čeká Královská hvězdárna a tu si nechci nechat ujít.

Edinbrrr

Dnes jsem zaspal. Ráno tak bylo nejenom kruté, ale i velmi rychlé. V 8:50 vyjíždíme podle plánu na Královskou observatoř. Cesta centrem města je děsná, ale očividně jsme nedopadli tak hrozně, jako Petr. Kousek před cílem ho potkáváme s heverem pod autem – nějak blbě si najel a o obrubník prorazil nejenom pneumatiku, ale taky kus ráfku. Krátká operace a jedeme dál. Na hvězdárně nás přivítal průvodce, my se rozdělili do dvou skupin a šlo se na prohlídku. Jako první naše skupina absolvovala návštěvu místní knihovny, která obsahovala opravdu skvosty historické vědecké literatury. Na vlastní oči jsem viděl a mohl si osahat například originální vydání New-

tonových *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica* z roku 1686 nebo další vybrané spisy od Koperníka, Edmunda Halleyho, Galilea, Tychona de Brahe atd. Neskutečný zážitek, když si uvědomíte, že Česká republika například první vydání *Principií* vůbec nemá. Trochu nás však udivilo, že všechny tyto knihy a mnohé další, jen tak ležely v klasických dřevěných policích, bez nějakého většího zabezpečení... Prostě tam tak ležely, jako by to bylo účetnictví místního městského úřadu. Petr byl doslova nadšený z toho, že konečně uviděl Heveliiho atlas *Měsíce*, a tak požádal paní, jestli by mu tuto knihu nemohla vytáhnout a ukázat. Když mu paní odpověděla, ať si ji vytáhne a prolistuje sám, doslova mu spadla čelist. Nebylo to však poslední, co nakonec spadlo – po Petrově otevření knihy jí odpadla čelní vazba. Paní to jen přešla s úsměvem se slovy „jó, potřebuje to opravit“... Pouze nevěřičně kroutíme hlavami. Kouzelnou historickou atmosféru ještě doplňuje jedna z pětseti posmrtných masek Isaaca Newtona – tahle

má číslo 44. Po prohlídce v knihovně následuje další půlhodinka v hlavní kopuli hvězdárny. Zde je k vidění 36-palcový teleskop konstrukce Cassegrain z roku 1928. Co nás ale překvapilo, byl fakt, že celá kopule nyní slouží jako muzeum a žádná pozorování se zde neprovádějí už od roku 1974! Prostě ten dalekohled odepsali. Děs bés a nadšení střídá zklamání. Po prohlídce dáváme pod hvězdárnu společně foto expedice, lovíme nedalekou kešku a míříme do města.

Zde nás čeká krátká odysea na téma parkovní a pak hurá, hrr na ně! Za pár minut přicházíme k dnešnímu „must have“ – kavárna The Elephant House. Docela obyčejná kavárna uprostřed Edinburku, dokud nezjistíte, že právě tady napsala Rowlingová první díly Harryho Pottera. Ono vlastně celý Edinburgh je tak nějak „Potterovský“. Rowlingová seděla v kavárně, odkud je krásný výhled na edinburkský hrad a ejhle, Bradavice byly na světě. Náměty na koleje a studentský život pak čerpala z místní univerzity. Kousek od kavárny je taky malý hřbitov, kam si chodila v rámci inspirace lovit jména. Tomáš Coufal tady našel hrob lorda Voldemorta alias Toma Raddle. Pokud chci někdy napsat nějaké veledílo, tak už vím jak na to – bod číslo jedna – najdi si svou vlastní kavárnu v historickém středu města a rozhlédni se kolem. The Elephant House je opravdu úplně normální kavárna, dokud nezajdete na záchody. Tam začíná opravdové nebe fanoušků – po všech zdech jsou různé nápisy jako například „Dobby is a free elf!“ nebo velký nápis nad zrcadlem „Avada Kedavra“. Podle Lucky jsou však dámské záchody tímto způsobem doslova přetíženy – žádné místo na připsání čehokoliv, nápisy na stropě i na podlaze, cirka sedmá vrstva. Fandové se prostě nezapřou. A tak popíjíme s Vládou a Luckou kafe v obležení potterfans a diskutujeme o různých scénách z Harryho heptalogie.

Pak už se jen tak nazdařbůh loudáme městem. Navštěvujeme Royal Mile, hlavní třídu Edinburghu, místní hrad, kde jsou uchovávány skotské korunovační klenoty, skotské sídlo královny a nedaleký skotský parlament. Při pokusu o průnik do parlamentu jsme však uvítání velkým černochem, který zde dělá spolu s několika dalšími kumpány ochranku. Jsme šacováni úplně stejně jako při nástupu do letadla a naše zavazadla projíždí rentgenové paprsky. Jasně, máme v plánu to tu celé vyhodit do luftu. Co mě osobně překvapilo, byl fakt, že nás

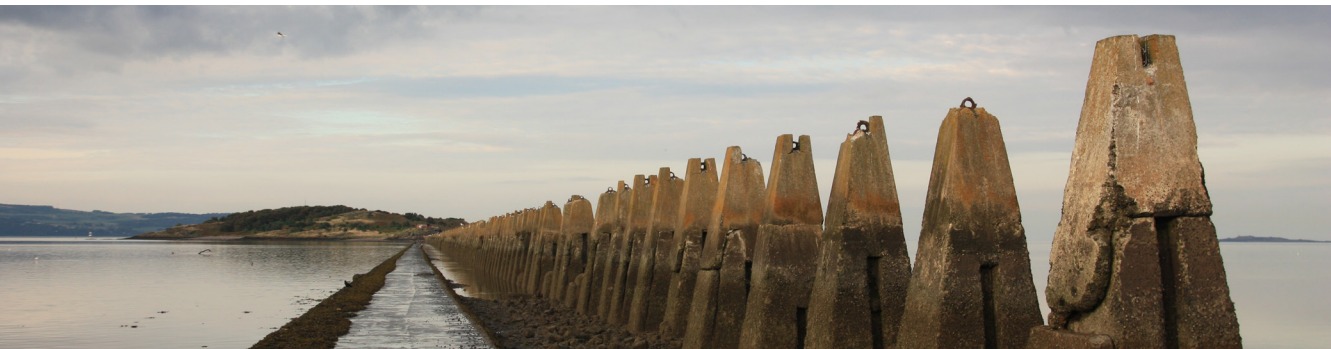

pustili až do zasedačky parlamentu. Možná je to jen díky tomu, že neprobíhalo žádné zasedání. Člověk se tady mohl nerušeně procházet a nasávat. Pak už přichází čas na další kafe a šacování místních krámků, které jsou obsypány suvenýry. Můj vyhlédnutý suvenýr je klasická skotská lovecká pokrývka hlavy alias čapka Sherlocka Holmese. 45 liber za ni však nedám ani náhodou – snad se mi zítra podaří sehnat nějaké béčkové zboží. Navštěvuji monument Waltera Scotta (Ivanhoe) a pak už jsem tak unavený, že se téměř doplazím k autu.

Po příjezdu na ubikaci následuje jenom krátký refresh, jelikož jsme se po cestě s Vládou dohodli na průzkum od hostelu nedalekého ostrova, kde by měly zacinkat celkem 4 kešky! Výlet to byl opravdu nádherný. Cestou po pláži jsme se sice trochu báli, že se na ostrov nedostaneme, protože na nás z dálky z vody čuměly pouze podivné pilíře, které jakoby spojovaly ostrov s pevninou. Při bližším průzkumu se však ukázalo, že za pilíři se nachází

betonový chodníček, který je k našemu velkému štěstí schůdný pouze za odlivu. Být ve správný čas na správném místě je buď velké umění, nebo prosté štěstí. A to my teď máme – je odliv. Bylo tak velmi zajímavé sledovat vodu kolem chodníčku, jak postupně mizí a mizí... Ostrov byl pustý, jen na jeho od pevniny odlehle části se nacházely podivné betonové ruiny. Po komplexním průzkumu nám však komplexně svitlo – všechno prozradily půlkruhové kolejnice u jednoho pseudodomečku a dlouhá úzká okna u dalších domečků. Tady stál protilodní kanón a tady byla kulometná hnízda. Celý ostrov strážil edinburkský záliv od cizáků a šmejdů a ty pilíře byly prostou lodní barikádou. Romantiku dnešního dne zcela dokonal krásný červánky opředený západ slunce.

Večer se opět nese v duchu odpočinku. Vana na pokoji splnila všechna přání a po několika chvílích strávených nad dopisováním deníčku a plánech na zítřejší den míříme do peřin. Zítra totiž s Vládou míříme do Skotského Národního muzea letectví. To bude rachot!

Up to the sky!

Ráno bylo jedno z nejhorších, co jsem zatím zažil. Kolem osmé mě vzbudilo ukrutné bušení na dveře a já jsem se chvíli cukal v posteli, než jsem vstal a šel otevřít. Byl to Jiříček s tím, že jejich záchod obsadil Petr, a že si chce u nás nabrat vodu do rychlovarné konvice. To co jsem mu řekl, zde nelze publikovat ani s hvězdičkama. Když zjistil, že je náš záchod taky obsazený, byli jsme nas**** oba dva. Good morning sweetie! Před devátou sedláme stroje, poponášíme Lucku na autobus, a s Vládou míříme do Národního muzea letectví, které je asi 25 mil od Edinburghu. Jelikož jsme vyjeli dřív, trávili jsme cestu kešoběrem. Asi nejvíc nás dostala krásná keška nedaleko od muzea – byla to telefonní budka, ve které byla, vzhledem k mobilní době, nově zřízena i veřejná knihovna. Kdo chtěl, mohl přijít a vypůjčit si, co bylo zrovna k mání, a něco zase zanechat na čtení pro druhé – není to geniální? Napoprvé jsme kešku nenašli, ale když jsme se vraceli z muzea, tak se na nás usmála. Byla šikovně schovaná v jedné tlustší knize, která byla vydlabaná – jako když doma tajně schováváte flašku slivovice nebo krabici kubánských doutníků.

K muzeu jsme přijeli kolem půl jedenácté, platíme vstupné (já jsem z báby vytřískal studentskou slevu, takže jdu za 8 místo za 10) a hned po vstupu slintáme. V hale je kompletní Concorde, s možností vstupu dovnitř, náhledem do kokpitu a rozsáhlou výstavkou kolem. Prohlídka jenom tohoto hangáru (z celkem sedmi) nám trvala necelou hodinu a všechno podstatné je v galerii. Na tu bych poukázal samozřejmě i u ostatních prohlídek. V dalším hangáru (dílna) jsme mohli vidět spoustu od opravovaného šrotu až po téměř funkční aera. Pěkné bylo, že vše probíhalo online – smrad dílny, dělníci, co do něčeho mlátí, atd... Míjíme například bývalou vlajkovou loď britské nukleární obrany - Polaris, kterou jsem doposud znal pouze ze seriálu „Jistě, pane Premiére“, nebo například krásnou vojenskou skládací helikoptéru. Dalším úžasným hangárem byla hračkárna – funkční modely,

kteřé ukazovaly, jak to všechno vlastně funguje. K dispozici byl například model balónu, který se postupně plnil horkým vzduchem, aby následně vzlétl, simulátor létání ve vzducholodi, odstředivka, na kterou jsem fakt neměl ložit, simulátor přistávání v letadle nebo například bombardovací treňažér. No, užili jsme si to fakt parádně. Krása střídá nádheru a my přicházíme do hangáru, který je věnovaný armádnímu letectví. A pak mně upadla brada. Bylo tady téměř všechno, co se kdy považovalo za skvělé letadlo – Spitfire, Phantom, MIG 15 (dovezený z dalekého československa), Harrier, ... Všechno ještě umocněno tím, že kolem letadel se běžně povalovaly jejich turbíny, kanóny, rakety, radary... a to vše samozřejmě pěkně vykuchané, aby člověk poznal, jak to vypadá zevnitř. Srdce mi bušilo, hlava to nebrala a po

východu z hangáru mi stále ještě kmital ukazováček pravé ruky z toho, jak o něco dříve mačkal spoušť foťáku. Nádhera. Cestou zpátky k autu navštívujeme ještě hangár civilního letectví, kde jsou různé druhy dopravních letadel spíš z dřívější doby, kdy ještě běžně létaly i menší osobáky. Ech, tohle muzeum teda bylo něco. Po prohlídce s Vládou dáваме kafe a sendvič v místním Aero clubu a s několika zastaveními se vracíme zpět do Edinburghu.

V něm Vlád'u vysazují a sám dojíždím s autem na hostel, abych o chvíli později osedlal místní doubledecker. Další zážitek, na který se nezapomíná. Sednul jsem si v prvním patře úplně dopředu a místy jsem se bál i za řidiče. Ono, řídit takový krám během odpolední špičky v přeplněném městě asi taky není žádná sranda. První dnešní městský nápad byl navštívit českou hospodu v centru Edinburghu. Tu jsem sice po krátkém bloudění našel, abych zjistil, že je zavřeno. Zbytek dne je pak krásně melancholický – toulám se městem, občas se zastavím na kafe, tu něco koupím a jdu zas dál... Tyto procházky mi fakt budou chybět. Co bych ale rád vyzdvihnul, bylo

vystoupení místní pouliční kapely ve složení kytarista, bubeník a Švanda dudák. Popsat slovy to snad ani nejde, ale rohlík na tváři jednoznačný. Pokud najdu něco, čemu se dá alespoň trochu říkat normální wi-fi, tak nahraju na stránky deníčku video z jejich galakonzertu.

Na pokoj jsem se vrátil až po osmé hodině a večer tak strávil na recepci spolu s přeživšími zbytky expedice. O ostatních skupinách slyšíme zajímavé informace – jak se někdo (Kuba) vrátil na pokoj v sedm ráno, protože ve městě probíhá vítání vysokoškolských prváků (a hlavně prvaček), jak Ivanovi při vstupu do parlamentu zabavili nůž, který je ve Skotsku považován za útočnou zbraň, jak se někdo v nočním baru téměř porval a podobně. Hold, velkoměsto je pro Pražáky a podobné náplavky zdrojem nejenom inspirace...

Video vystoupení skupiny The Spinning Blowfish je možné shlédnout [ZDE](#).

Good bye Edie

Standardní ráno proběhlo naštěstí bez větších nehod. Komplexně balíme a snažíme se všechno nacpat do našeho supersportu, abychom kousek popojeli a někteří vyvolení si dali pravou britskou snídani za čtyři královny. Ti, co tolik netouží po koncentrovaném tuku, se odhodlali vyrazit do města. S Tomášem jsem pak strávil celé dopo-odpo-ledne couráním se Edinburkem. Nevím proč, ale tahleta městská prokras-tinace mě začíná bavit – asi bych měl v Praze začít o něčem podobném uvažovat. A tak brouzdáme nahodile městem, odmítáme všudypřítomné vnucovače papírových tašek do Pizza Domino a postupně docházíme k centru místní univerzity. Tomáš mi

pak ukázal celý univerzitní kampus, který mi doslova vyrazil dech. Krásné historické budovy, všechno sladěno, a když už je něco v moderním stylu, tak to s tou historií tak nějak pasuje.

Cestou z Edinburku se zastavujeme v jeho severovýchodní části, abychom si prohlédli most Forth Bridge – skvost světové architektury. Je to nářez, stát pod něčím takovým. Most byl uveden do provozu už v roce 1890, aby tak nahradil do té doby jedinou lodní dopravu přes záliv Firth of Forth. Skládá se celkem ze tří obrovských ocelových polí (které musí mít obří oblouky patrně kvůli tomu, aby pod ním mohly projíždět obří lodě) a má délku krásných 2,5 kilometru. Na nejbližším pilíři mostu jsou pak různé plakety, jakou cenu čeho tato stavba dostala – prostě, kdo se chce zviditelnit, udělí mostu cenu a přibije plaketu. Stavba je to opravdu nádherná a mé technické srdce opět zajasalo.

Dojíždíme na hostel, který se po menším průzkumu ukázal být formuloidního typu. Krátká projížďka do nedalekého megatesca nám opět trochu odlehčila bankovní účty a zajistila přísun potravy, pitiva a léčiva na další dva dny. Večer se tak nese ve stylu ochutnávání whisky, které je pod taktovkou zkušeného whisky-guru Michala. Myslím, že by měl pro zbytek Aldebaranu, možná i pro širší veřejnost s participací klubu anonymních alkoholiků v budoucnu udělat nějakou přednášku na téma „Whisky jako žena – dobrý sluha ale zlý pán, aneb jak se v tom vyznat.“

Pili jsme značku Talisker, o které Michal tvrdil, že je velmi dobrá, ale hlavně, že je to pravá rašelina. Hrdlem se mi prohnalo stádo divokých koní s ohnivou hřívou a atmosféru dokresloval pach spálené země. Do těla se nekompromisně vřítela vlna tepla, která odešla až za několik minut. Tak takhle tedy chutná pravá whisky. Během kořtování, které se protáhlo až k půlnoci, jsem ještě dostal od Ivana první lekci kreslení – zítra si koupím tužtičku a skicák a začnu trénovat. Kolem půlnoci nás z našeho jistě bohublého konání vytrhnul recepční, který si doslova vymyslel, že děláme bordel. Postupně zamknul lednici, zhasnul na recepci a tlačil nás na pokoje. Po tomto extempore, které určitě ještě nekončí, zalézám na pokoj a v posteli zkouším dopsat deníček. Moc mi to nejde a tak radši půjdu spát – na chodbě to začíná vřít, tak jsem zvědavý, koho ráno vůbec najdu a hlavně kde...

The Wheel

Ranní společná snídaně pozvedla kvalitu stravování o několik set procent. Na plánovaný odjezd v devět hodin však dorazila kompletní pouze dvě auta – naše a Petrovo. Zbytek lidí asi ještě vespává včerejší ochutnávky. Dnešním cílem je technický unikát – The Falkirk Wheel. Jedná se o jediné otočné zdymadlo na světě, které spojuje dva kanály – Clyde a Union Canal, čímž tento technický skvost umožnil lodní vnitrozemní spojení mezi Edinburkem a Glasgow. Celá stavba ždímadla stála 17,5 milionu liber a slavnostně ho otevřela Bětka Druhá v květnu roku 2002.

Netechnik promíne a bude si myslet svoje, zbytek obecnstva zajásá, když se teď zmíním o technické stránce tohoto vodního kolotoče. Na začátku nebylo slovo, ale soustava jedenácti zdymadel, která vyrovnávala výškový rozdíl 36 metrů mezi dvěma kanály. Proplouvat takovým komplexem musela být asi velká nuda, a když se přitom námořníci kopali do zadku, tak je napadlo, že by tady mohl vyrůst velký lodní kolotoč. Na otočné konstrukci, která byla designově inspirována keltskou sekerou, jsou středově symetricky umístěny dvě obrovské vany (objemově 500 tun vody), do kterých loď najede a otáčením sjede na požadovaný kanál. Díky tomu, že skotští extratechničtí inženýři znali Archimédův zákon, nezáleží na váze lodě, která je ve vaně naložena. Loď totiž vytlačí přesně tolik vody, kolik sama váží, takže v obou

vanách stačí hlídat stejnou hladinu vody. Co je ještě zajímavější, je fakt, že k otáčení se používá pouze 22,5 kW motor (výkonem odpovídá osmi rychlovarným konvicím). Ten díky stejně vyváženým vanám a skvělým skotským ložiskům otočí falkirským kolem za 4 minuty (o 180°). Bohužel se však tento lodní výtah používá vesměs jako turistická atrakce, další lodní provoz je téměř zanedbatelný.

Za další technickou zmínku stojí taky fakt, že právě na kanálu Union (tedy asi 3 míle od místa, kde se právě nacházíme) jezdil na koni skotský inženýr a konstruktér lodí, John Russel, když pozoroval zvláštní chování vln – tzv. solitonů. Co jsou to Solitony, by bylo asi na déle, a tak odkážu zvědavé a fyzikychtivé čtenáře [SEM!](#) Těm, kteří nemají vědeckého ducha pouze řeknu, že se jedná o vlny, které se pohybují beze změny tvaru a můžou skrze sebe libovolně procházet.

V 9:20 dojíždíme na místo činu a parkujeme přibližovadla za krásné 2 libry na den. První „wow efekt“ by porazil i Chucka Norrise. To je prostě bomba! Fotíme kolo ze všech možných pozic a navzájem si vysvětlujeme, jak to vlastně všechno může, ale taky nemusí fungovat. Pak přišla další zkáza našich expedic – dětský vodní park, kde si mohl člověk na důmyslném systému kanálů, zdymadel a čerpadel vyzkoušet v praxi, jak všelijak se dá přečerpávat voda. Cílem veškerého snažení bylo roztočit asi čtyři metry dlouhý Archimédův šroub. Za tři čtvrtě hodiny, utahaní jako mezci, přečerpáváme šroubem první čůrky vody. Hurá. Petr nám mezitím všem koupil lístky na projížďku a tak poslední chvíle před plavbou trávíme zevlováním, focením kola a kešováním.

Věkový průměr osazenstva lodě (65 let) kazí pouze několik malých dětí a al-debaraní expedice. Kapitán Jim je však velmi vtipný a silným skotským přízvukem nám oznamuje všechny důležité informace, jako například, že nejdřív si pustíme film Čelisti a pak si dáme Poseidona, nebo že na palubě není zrovna moc záchranných vest - jsou dvě a má ji on a vrchní kormidelník. Hold jiný kraj, jiný mrav, ve Skotsku opouští potápějící se plavidlo jako první kapitán. Pak se dveře od zdymadla zavřely a tóčo začalo. Pocit, když se s vámi otáčí 500 tun vody je vážně zajímavý, vesměs pozitivní. Po njetí na horní kanál se řítíme vpřed neuvěřitelnou rychlostí důchodce na chodítku, občas nás předjíždějí nehybné předměty. Kuba byl

z této cesty lodí dokonce tak nadšený, že ji celou prospal. Po asi třiceti metrech projíždíme tunelem (nad kterým vede železnice, takže ho museli kopat velmi opatrně) k poslednímu zdymadlu, co zde zbylo, tam se točíme a jedeme zpět. Po druhé točce opouštíme plavidlo a čekáme ještě asi půl hodiny, abychom si celý proces prohlédli a důkladně zdokumentovali ještě jednou, tentokrát z vnější strany. Je to prostě geniální, monstrózní, ale asi úplně k ničemu.

Sedláme supersport a spolu s dalšími třemi auty si jedeme prohlédnout historické centrum nedalekého Stirlingu. Město je to nádherné, ale v podstatě stejné, jako každé střední historické město ve Velké Británii. Musím ale říct, že místní konzervativní architektura, uniformnost ulic a jejich sladěnost s okolím se mi strašně líbí. Je to fakt hezké už z toho důvodu, že u nás nic takového nepotkáte. Prostě u nás vyrostete díky balíku peněz vedle historické budovy moderní obluda a nikoho to netankuje – pak to taky vypadá, jak to vypadá. Konec kritiky, po navštívení galerie si můžete udělat všichni názor sami.

Na hostel jsme dojeli celí utápaní kolem šesté odpolední. Osobně mě to dnešní dobrodružství tak zmohlo, že jsem to hned po příjezdu i s botami na nohách zalomil na chvíli do postele. Po příjemné burgroidní večeři ještě dopisuji deníček a jdu na druhou lekci kreslení. Ostatní z vás si můžou pustit další britskou klasiku od Monty Pythonů – The Funniest Joke In The World.

http://www.youtube.com/watch?v=zd-PqyE_TS4

Loch & Ben

Ráno proběhlo v klidu a míru formuloidního hostelu. Společná snídaně zacpala nejnutenější a tak kolem deváté sedláme celkem tři auta (Michalovic jedou nejdříve do leteckého muzea) a míříme na dnešní celodenní výlet k Loch Lomond, abychom zdolali nejvyšší horu široko, daleko a možná ještě dál – Ben Lomond. Po asi hodinovém přejezdu dorážíme na parkoviště národního parku a studujeme mapu. Nejčernější včerejší Petrovy předpovědi se potvrdily – Ben Lomond, majestátní hora, která se tyčí nad jezerem Loch Lomond, je vysoká 974 m.n.m. To by bylo celkem fajn (pro valacha žádný kopec), kdybychom nevycházel od jezera, které je v nadmořské výšce 8 metrů. Cíl zatím našťestí nevidíme, všudypřítomná mlha ukazuje svoji dominanci nad místním krajem. Cestu nahoru nám tak zpříjemňovaly dvě panenky (moderní slečny, co se fotí jabkem na každém druhém kroku, aby si na každém prvním mohly učesat ty neposlušné, větrem rozcuchané vlasy - ach to je dřina) patrně anglické národnosti, které kolem nás poskakovaly jak Jánošík kolem ohně. Naštěstí jsme jim utekli, i když měl Tomáš místy velmi zajímavé komentáře. A tak se šplháme a šplháme. A ono to vážně stojí za to – při každém ohlédnutí se, se nám otvírají krásné pohledy na jezero Loch Lomond, které se halí v mírném mlžném oparu. Potkáváme dvoučlennou českou výpravu v protisměru (dneska jsme jich potkali celkem tři), abychom se mateřštinou pozdravili a společně probrali dýchací potíže

nedalekého anglického buldoka, kterého jeho páníček doslova táhnul na vodítku. Vláďa toto, dle jeho slov, smrtelné chroptění dokonce zaznamenával na foťák, já jsem ho spíš přirovnal k starému dvoutaktnímu motoru s rozbitou klikovou hřídelí.

Přibližně v jednu hodinu jsme se připlazily na český vrchol hory Ben Lomond – ten pravý byl ještě kousek vedle, ale tady byl klid a mír, a tak všichni doplňujeme energii ze svačinek, které nám nachystaly naše skvělé svačinářky. S plnou nádrží pak dorážíme i na pravý vrchol hory, s Vláďou a Tomem lovíme kešku a poté následuje společné vrcholové foto téměř celé expedice. Ben Lomond dobyt, zbytek expedice dobit!

Ještě, že jsme dali na radu průvodce a šli trasu ve směru proti pohybu hodinových ručiček. Druhá půle okruhu byla totiž spíše pro kozorohy a podobná horylibá zvířátka. Na druhou stranu je však nutno poznamenat, že se nám po celou dobu sestupu před očima krásně lesklo teď už mlhy zbavené jezero a pohledy do okolní krajiny byly doslova fascinující. Zde asi odkážu na galerii, aby se každý dosyta pokochal. Po spadnutí o více než 950 výškových metrů přicházíme konečně k jezeru, kde si každý chladí nohy a někteří naši polárníci se v něm dokonce i koupou. Nejenom má kolena dostala pořádnou nakládačku a teď se doslova klepou před dalším dnešním pokračováním. Naštěstí už podobný výkon nehrozí.

Dalším cílem naší dnešní cesty je The Pineapple House – dům s obřím ananasem na střeše, který našla na internetu Lucka, jako druhou největší turistickou atrakci ve Falkirku. Naštěstí to byl jediný dnešní omyl. Už příjezdová cesta vypadala jako česká okreska, na kterou byly dotace na opravu vytunelovány ještě

dřív, než je stihla vláda přidělit, a když i Vláda poznamenal, že tady není žádná keška v okolí, začal jsem se trochu bát o další hoax a v hlavě mi začaly putovat slova jako „Jetty“ nebo „Mirage“. Nakonec tam ale ten barák byl. Jeho smysl mi ovšem zřejmě uniká, nejspíš někomu hnily libry na půdě a jeho kamarád měl betonárku. Jelikož jsme se dovnitř nedostali zepředu, zkusíme ještě obejít barák z druhé strany, abychom přes ostnatý drát uviděli dva gentlemany při odpolední relaxaci na lehátcích. Nic tu není, jedeme dál.

Obohaceni na duchu skvostem britských památek si vylepšujeme chuť na ne-dalekých keškách. Dneska jsme jich dali snad deset. Ještě před konečným návratem k hotelu stavíme v megatescu, abychom se předzásobili před zítřejším přejezdem a taky utratili poslední královny za dárečky pro naše blízké. S totálním vyčerpáním dojíždíme na hostel, bereme útokem kuchyň a pak i sprchu, a za zvuku sykajících plechovek hodnotíme na recepci dnešní výlet. V deset večer zasedá rada starších a Petr všem sděluje informace potřebné pro zítřejší hladký průběh celého přejezdu zpět do Manchesteru a následné vrácení auta na letišti.

Pak už se toho moc nestalo. Myšlenky na poslední britskou párty úspěšně zahání nejenom vidina zítřejšího brzkého vstávání, ale taky nepřejícíný ksicht recepčního, který opět zavřel kuchyni, zhasnul a odmítal se s kýmkoliv bavit. Taky to jdu zalomit. Na rozloučení přidávám další úžasný klip od Monty Pythonů, dnes na téma Gumby Brain Specialist.

<http://www.youtube.com/watch?v=crzyboIraow>

Go home back!

Po včerejší skoroabstinenci jde dnešní vstávání poměrně dobře. Na naši poslední britskou snídani se sešly zbytky od všeho a všech, takže o pestrost bylo tím pádem předem postaráno. Bílíme hostel, sedláme supersport a před osmou vyjíždíme na naši cestu poslední. Do Manchesteru na letiště je to přibližně 230 mil, čeká nás tedy pořádná štreka po britských dálnicích.

Překvapení dnešního dne se nekoná, dálnice M6 je v neděli ráno poměrně autpustá. Přejíždíme zatím ještě stále pomyslnou hranici mezi Anglií a Skotskem, abychom o nějakou tu chvilku později zastavili na kafe z Kostičky v místním dálničním občerstvení. Pak následuje další nudná cesta, kdy zadní polovina auta dohání spánkové manko nejspíš za celou expedici. Před dvanáctou hodinou dojíždíme téměř kompletně (Michal to vzal přes širší centrum Manchesteru, aby se podíval na stadión United) do Rental Car Parku na Manchesterském letišti a životní cyklus naší expedice se uzavřel. Vracené auto si ten mladík jen tak obhlédl, zkontroloval stav nádrže a nechal mě podepsat kus papíru na znamení míru. Vyhlídková trasa kolem letiště se dneska nekoná a tak začíná na Terminálu 1 naše asi čtyřhodinové zevlování. Nejdřív čekáme dvě hodiny na odbavení a pak další dvě v obří dutý&free zóně na připuštění k letadlu. Marketingový ďábel opět zamával svým bičem a tak někteří členové expedice nechali v této „o daně osvobozené, přesto pekelně drahé“ zóně klidně i 70 liber za dvě prý extra kvalitní flašky té nejlepší whisky nějaké speciální edice. Já osobně jsem na to doslova doplatil, když jsem si neprozřetelně objednal v místním Burger Kingu dva zaplivané cheeseburgery a očekával cenu kolem dvou liber. Když paní za kasou namarkovala 6.60, přestal jsem mít hlad a chytnul mírné křeče. Pak už jsme jen zevlovali, utráceli zbytky peněz s vidinou velkého zisku gemblením nebo procházením nekončících obchodů.

Před šestou konečně usedáme do letadla a po vzletu vypínám všechny životní funkce. Probudil jsem se až kousek před Prahou, abych zjistil, že je venku anglické počasí. Tak alespoň se bude pěkně vzpomínat a konečně použijeme i ty deštníky. Po běžné letištní proceduře už nám nezbývá nic jiného, než se rozloučit a začít se těšit na příští rok. Kam to bude tentokráte?